

Wilsonov odgovor Avstriji

Avstro-Ogrska je na svojo noto z dne 4. oktobra Zedinjenim državam dobila po švedskem poslaniku v Vaingtonu ta le odgovor:

Državni departement, 18. okt. 1918

Gospod!

Imam čast, Vam potrditi sprejem Vaše note z dne 7. t. m. s katero ste nam izročili poročilo c. in kr. vlade avstro-ogrsko našemu predsedniku. Prosim Vas, bodite tako prijazni in izročite po Vaši vladi c. in kr. vladi naslednji odgovor:

Predsednik smatra za svojo dolžnost, sporočiti avstro-ogrski vladi, da se ne more baviti predloženim predlogom te vlade, ker so od njegove poslanice z dne 8. januarja nastopili gotovi dogodki največje važnosti, ki nujno soodločujejo ter so spremenili odgovornost vlade Zedinjenih držav.

Med 14 pogoji, ki jih je predsednik tedaj formuliral, je tudi bil sledeči:

Narodom Avstro-Ogrske, katerih mesto želimo zavarovati in zasigurati med narodi, se mora zjamčiti najprostejša možnost za avtonomen razvoj.

Odkar je bil napisan ta stavek ter pove dan v kongresu Združenih držav, je vlada Združenih držav priznala, da obstoja vojno stanje med Čehoslovaki in med Nemčijo in avstro-ogrsko državo ter da je češko slovaški Narodni svet de facto (dejanski) vojskujoča se vlada, katera je opremljena s primerno avtoriteto, da vodi vojaške in politične zadeve Čehoslovakov. Priznala je (vlada Zedinjenih držav) tudi v najširšem obsegu pravičnost narodnih stremeljenj Jugoslovancev za svobodo.

Predsednik torej ni več v stanju, priznati samo golo avtonomije teh narodov kot podlagó za mir, temveč je prisiljen vztrajati pri tem, da sodijo Jugoslovani in ne on o tem, kateri ukrepi od strani avstro-ogrsko vlade bi zadovoljili težnje in mišljenje narodov o njih pravicah in o njihovem namenu kot član družine narodov.

Sprejmite gospod, ponovno zagotovilo mojega najvišjega spoštovanja,

Podpisan: Robert Lansing.

Položaj

Maribor, 22. okt.

Naš cesar Karel je izdal dne 17. oktobra na avstrijske narode oklic, v katerem jim obljublja neoviran razvoj in samostojnost. Po cesarjevi besedah bi naj bila Avstrija v bodoče po volji svojih narodov zvezna država, v kateri bi naj vsak narod na svojem ozemlju tvoril svoje lastno državo. V Avstriji bi se ustanovile te-le nove države: Ilirska (jugoslovanska), češko-slovaška, rusinska in nemško-avstrijska. Za Poljake se ustanovi samostojna Poljska, obstoječa iz vseh dežel, kjer prebivajo Poljaki. Trst pa bi dobil svojo lastno upravo ter bi bil neposredno podvržen osrednji državni oblasti. Cesarjev oklic, ki so ga sestavili in popravljali sami Nemci in Madžari in za katerega je odgovoren ministrski predsednik Hussarek, povdarja, da se nova državna preuredba v nobenem oziru ne dotika dežel ogrske krone. Torej bi prišle glade Jugoslavije v pošteb samo slovenske in hrvaško-srbske pokrajine, ki spadajo pod Avstrijo; istotako bi bili v češki državi samo kraji, kjer prebivajo avstrijski Čehi brez Slovakov in brez velikega dela dežel češke krone, katera hočejo Nemci oddrgati od Češke. S takim polovičarstvom seveda ne more biti noben Slovan zadovoljen. Radi tega je naše politično vodstvo, t. j. Jugoslovanski klub, odklonil preuredbo države, kakor jo ponuja cesarjev oklic. Mi zahtevamo združitev vseh krajev, kjer prebivajo Slovenci. Hrvati in Srbi, v samostojno in popolnoma svobodno Jugoslavijo. Dokler vlada ne ugodí tej naši zahtevi, ni misliti na mir. Saj povdarja predsednik severoameriških Zedinjenih držav, Wilson, da je prisiljen vztrajati pri tem, da narodi sami sodijo o svoji usodi in o ustanovitvi svojih držav. Wilson in njegovi zavezniki poprej ne marajo skleniti miru ne z Avstrijo in ne z Nemčijo. Kdor se še torej zda protivni samostojnosti Jugoslovancev, je kriv, da se nadaljuje vojna. Ti krivci so Nemci in Madžari, ki odklekajo Slovanom pravico do ustanovitve naših držav. Položaj je danes tak, da bomo Slovani dobili vse, kar zahtevamo, ali je potem to ljube našim dosedanjim tlačiteljem ali ne. Mejo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo ne bo delala Drava, kakor so razbohnali v svet nemški časnikarji, ampak se-

verno našo mejo si bomo določili mi Slovenci sami, kjer si jo bomo hoteli! Naša volja pa je ta, da bo Jugoslavija segala tako daleč, kakor daleč sega slovenska govorica. Niti eden kraj, kjer govorijo, ali so pred leti govorili slovensko, ne sme ostati izven Jugoslavije. Da se izvrši ta veliki načrt za našo svobodo, se je v Zagrebu ustanovil veliki jugoslovanski Narodni svet (Narodno veče), ki vodi zdaj vse predpriprave za ustanovitev Jugoslavije. (Glej: Proglas na jugoslovanski narod.) Torej Jugoslovani! Glavo po konci, ker bliža se naše odrešenje!

Nemčija je baje že sestavila odgovor na zadnje Wilsonovo mirovno pismo. Ker odgovor nič ne omenja odstopa cesarja Viljema in sploh Hohenzollerncev od nemškega prestola ter tudi ne pove nič natančnega glede drugih Wilsonovih zahtev, je skoraj gotovo, da bodo Wilson in njegovi zavezniki odklonili ponujeno premirje z Nemčijo in vojska se bo nadaljevala. Ali bodo merodajni činitelji v Nemčiji se obotavljali ter odlašali tako dolgo, dokler ne bodo sovražniki Nemčije od juga in zahoda primarširali v Berlin in tam narekovali Nemcem mir, kakoršnega bo četverosporazum hotel?

Na frontah je sedaj položaj tak-le: V Srbiji se nemško-avstrijska armada umika noč in dan. Združena srbsko-ameriško-francosko-angleško-italijanska armada, ki šteje nad milijon mož, je zavzela že tudi večji del Stare Srbije. Sovražne čete se bližajo Belgradu in Sarajevu. Soditi po sedanjem položaju in dogodkin, ki se odigravajo te dni, bo menda Belgrad in vsa Srbija te dni, ko dobijo čitatelji naš list v roke, že vsa v srbski oblasti. V Srbiji vlada seveda velikanski veselje, da je domovina oteta tujega jarma. V Albaniji so se morale naše čete umakniti proti severu in izprazniti zasedene kraje. Umikanje je silno težavno, ker se mora naša armada boriti zoper več sovražnikov. Za hrbtom so se namreč naenkrat pojavile močne ustaške čete, katerim so se še pridružili številni dezertjerji. V Crnigori je izbruhnila vstaja. — Četverosporazumovi listi pišejo, da bo četverosporazumova armada po zasedenju Srbije navalila na Ogrsko. — O italijanskem bojišču pravi naš generalni štab, da ni tam nobenih posebnih dogodkov, a tujezemski listi naglašajo, da se je naša armada na Benečanskem že začela umikati. — Na zahodu se nemška armada umika vedno dalje in dalje. Nemci so že popolnoma izpraznili belgijsko obal do nizozemske meje. Umikajo se tudi na ostali črti do Svice. Ves napor maršala Hindenburga in njegovih pomočnikov, ustaviti umik nemške armade, je zaman. Naval ogromne in silne sovražne armade je tako velik, da je vsak odpor nemških čet namah uničen. — Turki so prosili Wilsona za premirje in mir, kakor Bolgari in so se menda že popolnoma udali v svojo usodo. Turčija bo razdeljena.

Dasiravno je že dosedaj bil ves svet razun Madžarov proti Nemčiji, vendar še vstajajo proti njej vedno novi sovražniki. Sedaj ji grozita še tudi sosedni državi Nizozemska in Danska. Poslednja zahteva, da ji mora Nemčija vrniti del dežele Slezvig, katero ji je iztrgala s pomočjo Avstrije l. 1864.

Tak je sedanjí položaj:

V dosego svojega smotra se je Nemeč po-služeval krute sile. Nekaj časa se je zdela, kakor da se bodo izpolnile vsenemške sanje ter bo nemška moč res zavladovala nad celim svetom. Pa vsenemški san je bil kratek. Zmagala je pravica! Bog je uslišal kliče trpečih in jim je poslal rešitelja.

Ne bo dolgo, ko bomo zapisali dve besedi: Svoboda in mir!

Veleizdajalci!

Nemci so postali veleizdajalci! Javno kričijo in vpijejo te dni na shodih in v svojih listih, da se mora nemški del Avstrije priklopiti Nemčiji. Nemški nacionalci torej zapuščajo svojo staro domovino in svojega cesarja in se kar javno pridružujejo veleizdajalcem. Dosedaj so vedno vpili, da smo Slovani veleizdajalci, samo, ker smo zahtevali svojo narodno svobodo. Kje si, vlada?

Trpeli smo velike krivice, a pretrpeli smo! Na jugu ste po nedolžnem pomorili na tisoče slovanskih mož in žen, mladeničev in mladenk, otrok in starčkov,

Alpski Nemci in Slovenci.

Dogodki zadnjih tednov so zmešali avstrijskim Nemcem štrane in možgane. Oboje bi zdaj v naglici radi uredili, pa gre jako težko. Nekateri so prav milostno privolili, da se združijo Slovenci s Hrvati in Srbi v eno skupino, drugi iščejo za sebe rešitev v nemškem rajhu, mnogo jih je, ki pravijo, uredimo si svojo državo po načelih samoodločbe. V graški „Tagespost“ z dne 17. oktobra roti neki nemškona-

cionalni politik (ki se ni upal podpisati) alpske Nemce, da ne smejo pod nobenim pogojem dovoliti združitve Slovencev in Hrvatov. Alpskonemška država šteje baje 6% milijona ljudi, torej jim poldrugi milijon Slovencev ne sme zapirati pota do morja, ki se dovoljuje Poljakom in Srbom. Manjši narod ne sme zastavljati poti večji državi. Slovenci in Hrvati so narodnostno različni, torej jih mora politika ločiti, kakor so politično ločeni Holandci od Nemcev, Danci od Norvežanov. Na severni obali Francije je 17. milijona Bretoncev, svet še o njih niti ne ve, da so, četudi jih je več kot Slovencev.

Da bodo nemški bralec verjeli takim izjavam, je gotovo, ker vemo, da so premalo samostojni, da bi znali misliti s svojimi možgani. Mi si pa sodimo: Če avstrijski vsenemci tako hrepenijo po severu, če tako žalujejo za svojim Kaiserjem, potem jim je edina rešitev zveza s Severnim morjem. Tudi je debela laž in pesek v oči, da bi bilo Nemcev, ki po zemljepisni legi nagibajo k jugu, 6% milijona. Na južni bi bili navezani Nemci Stajerske, Koroške, deloma Tirolske, teh pa ni nikdar nad 6 milijonov. Nemci ob Donavi imajo prosto pot proti severu. O razmerju Slovencev do Hrvatov sodi dotični „učeni“ pisec kakor slepec o barvah. Najbolj ganljivo je, kako dokazuje, da nimajo Slovenci in Hrvati zgodovinske pravice do ujedinjenja. Zakaj torej nimajo te pravice?? Čujte in strmite! Slovence so podjarmili Nemci, Hrvate pa Madžari! Če so nas torej cela stoletja tepli na eni strani Nemci, na drugi pa Madžari, je to dokaz (zgodovinski), da se zdaj ne smemo združiti, ampak še naprej držati svoje krvave hrbte nemškemu in madžarskemu biču. Tudi narodnostne pravice do združenja nimamo, ker govorimo različen jezik. Nemoj je že od nekdaj odločno, da ima trdo glavo do priučenja tujih, zlasti slovanskih jezikov, zato je naravnost zabava za Slovence, ako čita kakšno razpravo Nemca o razmerju slovanskih jezikov. Res je, pravi, da ima umetna književna slovenščina nekaj podobnosti s hrvaščino, tudi je res, da se najdejo prehodi med obema jezikoma, pa kaj podobnega se najde tudi med drugimi narodi, ki so politično ločeni. Torej mora tudi Slovence in Hrvate politika ločiti.

Prepozno je prišel nemški Muhl s svojo zagozo, ki jo hoče zabiti med Slovence in Hrvate. Kako bi si mašil ušesa, ko bi slišal našo lepo pesem: „Od njina nas jedna, sloboda željna mati...“ a plakala je biedna — sukobi što je prafi — gdje još smo pociepani dok robstvo tisti nas, a naši liek toj rani, to zavjet naš i spas... Slovence i Hrvat, za uvijek brat i brat.“ Dozdaj je plakala žalostno naša bedna mati, ko je videla, da nas suženstvo loči in k tlom tišči, pa rešitev smo si našli v najglobljem prepričanju, da smo si bratje na veke, Slovenci in Hrvati. Našega pobratimstva, naše zveze ne razbije odslej nobena sovražna sila. Kar je pa odločno zavednih Slovencev, naročimo si hrvatske časopise, čitajmo hrvatske knjige, razširjajmo znanje hrvaščine med ljudstvom. Pevski zbori, poprimite se krasnih hrvatskih skladb, ki imajo v sebi ogenj ljubezni do domovine, kakršnega zastoj iščemo v pesmih drugih narodov. Tako se bo misel pobratimstva dejansko razširila tudi med nižjimi sloji našega ljudstva ter povzdignila njegov narodni ponos. Nemcem pa mirno svetujemo, naj le bolje pazijo na svojo „Wacht am Rhein“, naše slovansko morje Adrijansko pa naj pustijo pri miru.

Slovenskim staršem v pr emiš-ljevanje.

(Dopis iz Poljčan.)

Roseggerjevo šolo v Peklu pohaja letos v cellem 145 otrok. Torej napredek napram lanskemu letu. Gotovo je, da je še pri nas nekaj nezavednežev, ki mislijo, da je bolj „nobel“, če se otrok odgoji za nevednega nemškutarja, kakor pa za značajnega narodnjaka in na ta način žrtvujejo svoje otroke tej ponemčevalnici. Ker takih ljudi danes ni več mnogo, se ta uspeh ne more na račun teh beležiti. Vzroka naraščanja števila nemško šol obiskujočih otrok je iskati čisto drugje. Brihtna glava že od nekdaj, ta pekelski nadučitelj se poslužuje za lovljenje dece čisto originalne metode — dobrega razredovanja. V tej famozni šoli dobi vsak tepec dober red. Dogaja se, da hodijo nezavedni starši otrok, ki v okoliški šoli slabo napredujejo, k učitelstvu in groze, da bodo svoje otroke pošiljali rajši v pekelsko nemško šolo, če bodo slabo razredovani. Posledica temu je, da se nažene iz cele okolice najslabši material, seveda še zmiraj dosti dober za nemškutarsko politiko, v to šolo. Največje tepce in potepuhe poljčanske in laporske šole najdeš naenkrat v tej šoli in ti vsi seveda naenkrat izvrstno napredujejo. Uspeh tega dobrega razredovanja tudi ne izostane. Starši mislijo po izpričevalih, da otroci bogve kako napredujejo in jih dajo v srednje šole, kjer vsi dosledno propadejo. Do sedaj še razven enega ni nobeden učenec te šole izdelal gimnazijskega razreda niti ne z zadostnim uspehom. Ta edina izjema pa ni zasluga nadučitelja Schmucka, marveč instruktor kakor tudi fantov oče sta mu ubijala celo leto v glavo analizo nemškega stavka v potu svojega obraza. Če bi g. Schmuck o svojih pedagoških uspehih dvomil, se mu lahko na željo imena navedejo. Kakor se kaže, ni naloga te ponemčevalnice napredek, marveč v smislu nemškona-cionalne zavratne politike umoriti vsak talent in vzgojiti kolikor mogoče več hlapcev in viničarjev za tukajšnje mogotce „nemškega“ kalibra.

Očetje in matere, še je čas, popravite napako, če ste vpisali svoje otroke pod pritiskom ali kakor koli v to šolo. Jugoslavija vam trka na vrata, kjer

se bo vse korenito spremenilo in bo našel vsak na-
darjen in priden človek svoj kos kruha. Ne poma-
gajte sami ubijati nadarjenosti in veselja do učenja
pri vaših otrocih, pomislite, da so oni za kaj boljše-
ga ustvarjeni, kakor za hlapce pri Mahoriču, Bau-
mannu, Simu itd. Jugoslovanski piš pa bo tako ko-
renito pometal v Dravinjski dolini, da bodo različne
„šuljojtre“ brez sledu izginile.

Cene za krompir.

Vlada plačuje, kmetom krompir 100 kg po 20 K,
a vojno-žitno-prometni zavod ga prodaja po 45 K.
Tako zaslužijo židje in vojni dobičkarji, ki so pri tem
zavodu gospodje, za svoje papirnato delo celo 5 K
več, kot dobi kmet plačano za krompir, ki ga je mo-
ral celo leto gojiti in trdo delati. 45 K zahteva vojno-
žitno-prometni zavod celo za krompir, katerega ku-
pec sam odzame pri kmetu. Pisec teh vrst je sam
videl račun vojno-žitnega zavoda, na katerem se je
nekemu podjetju zaračunal krompir v sosednji obči-
ni po 45 K. Torej židje smejo zaslužiti pri 100 kg 25
K, za „trudapolno“ delo, da so pisali dvojna pisma in
račune, a kmet, ki je dal njivo, gnoj, seme, živino in
delavce skozi celo leto ter je plačal davek, pa samo
20 K. Če to ni čisto navadni švindel, kaj je še po-
tem! Slovenske kmete obsojajo nemški uradniki in
sodniki na velike kazni in globe, če n. pr. prodajo
kakemu Nemcu 1 kg jabolk za 5 ali 10 v dražje kot
je najvišja cena, nemški vojni dobičkarji in Claryje-
vi židje pa smejo zaslužiti z barantijo naših pridel-
kov ogromne svote ter hodijo svobodno okoli kot „naj-
poštenejši“ ljudje in kot „najboljši“ državljani.

Cepljeno trsje odda deželni odbor iz deželnih
trsnic. 140.000 komadov cepljenk, 100.000 div-
jakov in 1 milijon rozg. Cene za cepljenke za
premožne 2000, za vse druge 1000 K za 2000
komadov, divjaki za premožne 40, za druge 30 K,
rozge 25 K. Naročila se naj pošljejo takoj (eks-
presno) deželnemu odboru v Gradcu, najpozneje
do 15. novembra. Pri naročilu se mora natančno
navesti ime, stanovanjsko in stan naročevalca,
davčna občina, kjer leži vjograd, zaželjena vrsta
trte in zadnja pošta. Vsak naročilec dobi do 15.
januarja 1919 obvestilo, kje in koliko trt dobi. —
Slovenski vinogradniki podvizajte se! (27 Kienr.)

Razne politične vesti.

Avstrijska državna zbornica. V seji državne
zbornice dne 22. oktobra je vlada predlagala, da
izvoli zbornica odsek 26 članov za mirovna po-
gajanja. Kot prvi je govoril ministrski predsednik
Hussarek. O Wilsonovem odgovoru Avstriji je re-
kel, da upa, da se mirovna pogajanja ne bodo
razbila. Baval se je nato s cesarjevim oklicem na
narode. O Narodnih svetih je izjavil, da bo vlada
delovanje Narodnih svetov krepko podpirala. Go-
voril je nato o prehranjevalnih razmerah ter iz-
razil svoje globoko obžalovanje, da je vrednost
našega papirnatega denarja tako zelo padla. Sklep-
čno je rekel, da sta dva pota, ki vodita do reši-
ve velikih političnih vprašanj v naši državi in si-
cer pot s silo in pot sporazumljenja, toda odločiti
se je treba za poslednjo. Glede bodoče usode
Bosne in Hercegovine je pa mnenja, da je treba
to vprašanje rešiti v okviru države. Hussarekov
govor je bil tako medel, da ni zadovoljil nikogar.
še celo Nemci so mu ugovarjali z medklici: Vse
prepozno! Vršile so se nato razprave o vloženih
nujnih predlogih. Prihodnja seja v petek.

Interpelacije naših poslancev. V torkovi seji
državne zbornice sta stavila poslanca dr. Korošec
in Stanek interpelacijo, da se pošljejo jugoslovani-
ski, češkoslovaški in poljski polki nemudoma v
svojo domovino ter da se odpokličejo avstro-ogr-
ski polki z zapadne (nemške) fronte. Poslanec dr.
Benkovič je stavil interpelacijo glede političnega
preganjanja uslužbencev trboveljske premogovne
družbe. V vojnem odseku avstrijske delegacije sta
pa stavila poslanca dr. Korošec in Stanek inter-
pelacijo, da se odpošljejo domov vsi črnovojniki,
stari 42—50 let ter da se sploh vsi črnovojniki
izpustijo iz črnovojniške službe.

Nemcem je dovoljeno hujskati. Ta teden smo
zopet doživeli nov dokaz „prijaznosti“ mariborske
cenzure napram slovenskim listom. Prvi drž. pravd-
nik Verderber je zaplenil cel članek „Obmejnim Slo-
vencem“ v ponedeljkovi „Straži.“

— In take reči
nam mariborski državni pravdnik zapleni, dočim pa
sme Jahn v „Marburgerer“ in „Montagu“ divjati in
besneti čez Slovence, kakor mu drago. Gg. cenzorji,
le tako naprej to kratko dobo, ko še imate oblast nad
nami. Saj dolgo ne boste več z modrim svinčnikom

črtali „Straže“ in „Slov. Gospodarja.“ Na vaše me-
sto pridejo drugi!!!

Nemško Avstrijo so ustanavljali nemški po-
slanci dne 21. oktobra na Dunaju. Dočim vlada
pri Slovanih popolna edinost glede bodočih ciljev,
se Nemci ne morejo zediniti. Kak bi naj bil ustroj
nove Avstrije in pod katero vrhovno oblast bi naj
spadala? Voditelj socialnih demokratov dr. Adler
je zahteval demokratično ljudovlado (republiko),
krščanski socialci in nacionalci so pa za monarhijo,
t. j. državo, ki bi ji stal na čelu cesar ali kralj.
Za predsednika nemškoavstrijskemu političnemu
vodstvu so bili izvoljeni: nacionalc Dinghofer,
socialni demokrat Seitz in krščanski socialc Fink.
Zborovanje je sprejelo resolucijo, v kateri se za-
hteva, da se morajo v Nemško Avstrijo utesniti
vsi kraji, kjer prebivajo Nemci. Nemški narod se
bo odločno protivil vsakemu poizkusu priklopiti
kraje, kjer prebivajo nemški kmetje, delavci ali
meščani h kakim drugim državi. Nemška Avstrija
bo iskala stika z drugimi narodi v svrhu dohoda
do morja. Dokler se ne bo izvolila narodna skup-
ščina, katera naj izdela ustavo za novo državo,
bodo nemški poslanci zastopali Nemško Avstrijo
kot njeni odposlanci. Nemška Avstrija hoče biti
po svojih zastopnikih udeležena na mirovni kon-
ferenci. Nemški poslanci naj kot Narodni svet
vodijo vse priprave za upravo Nemške Avstrije.
Posebna pozornost se obrača na pretečo lakoto v
nemških krajih. Izvolil se je še poseben odbor
20 članov, ki bo v skupini poslancev izdelal po-
trebne predloge. Nekateri poslanci so zahtevali
naj se Nemška Avstrija priklupi Nemčiji, drugi so
zopet vstrajali pri zahtevi, naj ostane nova drža-
va pod Habsburžani. Zdi se, da je večina za pri-
klopitev Nemčiji.

Čehi so po svojem Narodnem izboru (svetu)
dne 19. t. m. sklenili, da se z Avstrijo sploh ne
pogajajo in da protestirajo proti raztrganju enot-
ne češko-slovaškega naroda. Največja briga češkega
Narodnega sveta je, da združi v popolnoma samo-
stojno državo ne samo ogrske Slovake, temveč
tudi lužiške Srbe v Nemčiji.

V Švico so odpotovali zastopniki Čehov in Ju-
goslovancev, da se tam posvetujejo z odposlanci
češkoslovaškega in jugoslovanskega inozemskega
odborna in z zastopniki četverosporazuma glede bo-
dočega razvoja slovanskih držav v Avstriji in gle-
de mirovnih pogajanj. Sedaj bi tudi Nemci radi
šli v Švico. Kakor se vidi Nemci vsak dan pre-
pozno vstanejo.

Nemci ponujajo Jugoslovanom roko. Nemški
listi, posebno „Tagespost“, so prišli do prepriča-
nja, da jim bo šlo brez Slovanov zelo slabo. Za-
to so se že nekoliko poboljšali in ponujajo Jugo-
slovanom roko v spravo. A ne vsi in tudi ne
prostovoljno. Tako delajo, ker so v sili. Maribor-
ski nemški listi pa še vedno huje hujskajo. Mar-
burgerca, glasilo spodajestajerskih nemčurjev noče
sprave z Jugoslovani, ampak zahteva, naj se voj-
ska nadaljuje.

Za Ornigovo janičarsko vzgajališče so poleg
notarja Bratkoviča, župnika Vogrina in kaplana Sa-
lamuna prispevali prost Jurkovič 500 K, L. Gregorič
v Ptuj 100 K, Ferdo Kralj v Ormožu 200 K, Jakob
Herg v Vinskem Vrhu 20 K, nadučitelj M. Vauhnik
pri Sv. Marku 20 K, K. Mikl pri Sv. Nikolaju 10 K,
dr. Luka Wolte, uradni vodja v Celju, 10 K, A. Sku-
šek, fotograf v Mariboru, 10 K in gostilničarka Ma-
rija Međen v Mariboru 5 K. — Jugoslavija je tukaj,
a ti ljudje so še tako zagamani v nemčurjskega pol-
boga, da mu poklanjajo darila za vzgojo janičarjev.
Čudni ljudje!

Hako bo Maribor vaš, ko pa niste v njem več
varni! Mariborski Nemci se strašno kregajo nad ce-
sarjem, nad Wilsonom in nad vsem svetom, ker bode
Maribor spadal pod Jugoslavijo. Zakaj neki? Saj ni-
so več varni v našem mestu. Pred dnevi je prišel v
neko kavarno urednik lista „Marburger Zeitung.“
Slovenski železničar ga pozdravi s klicem: „Živijo,
Jugoslavija!“ Urednik godrnja. Železničar mu odgo-
vori z dvema vročima zausničama. Godrnjač pobeg-
ne. Nikogar ni bilo, ki bi bil branil velikega Neme-
ca. V neki drugi gostilni sedi vesela družba. Prepe-
vati so slovenske pesmi. Oroslovemu pisarju in bru-
saču blizu Spaceka to ni bilo prav. Protestirala sta,
zakaj se v nemškem Mariboru prepevajo slovenske
pesmi. Pristopi krepak mladenič in oba sta dobila —
„dobro“ plačilo. In tudi teh Nemcev nihče ni branil.
Časi se spreminjajo...

Jugoslovani v Ameriki so do sedaj nabrali za
novo jugoslovansko državo že 720 milijonov frankov
zlata. Nemci in nemčurji gobezdajo, da se nam bo v
ugoslavlji gospodarsko slabo godilo, da bo prišla na
nas velika svota dolgog Nemčije in Avstrije, da bo-
mo morali plačevati svoje ministre, zidati palače itd.
To je vse samo navađna laž in beganje naših ljudi.
Nam se ni ničesar bati. Za Nemce ne bomo plačevali
dolgov; za te ljudi ne vinarja, ne fiska. Naše finan-
ce bodo stale v — — — — — ugodno.

Nasvet nemčurjskim uradnikom. Naš stajerski Narodni svet pripravlja predlog, da se
prijateljski svetuje zagrizenim nemškim in nemčur-
skim uradnikom po naših krajih, da naj že sedaj pro-

sijo za svojo premestitev v nemške kraje.

Za upravo naše Jugoslavije imamo dovolj lastnih lju-
di, ljudi naše krvi.

Narodnostno vprašanje v ogrskem drž. zboru.
V petkovi seji ogrske drž. zbornice dne 18. t. m. se
je vršila velika razprava o narodnostnem vprašanju.
Rumunski poslanec Vajda je v imenu Rumunov podal
izjavo, da zahteva v avstro-ogrski državi živeči ru-
munski narod uresničenje nezastarelih pravice naro-
dne samoodločbe. Slično izjavo je ob napeti pozornos-
ti zbornice podal poslanec Juriga kot zastopnik o-
grskih Slovakov v sobotni seji ogrske drž. zbornice
ter je med drugim izvajal sledeče: „Narodni svet slo-
vaškega naroda podaja po svojem zastopniku v po-
slanski zbornici sledečo izjavo: Pravica samoodloč-
be slovaškega naroda je znova vstala. Slovaški na-
rod zahteva biti zastopan na svetovnem mirovnem z-
borovanju po svojem lastnem zastopniku ter ne spre-
jema nikakega vplivanja na svoje zadeve od katere-
kolikihkoli strani.“ Medžarski oholi mogotei so obsuli
zastopnika ogrskih Slovakov z grdimi psovskami kot
izdajalec domovine itd. Klub madžarskemu pritisku
na zatirane ogrske Slovake in kljub madžarski stra-
hovladi je narodna zavest ogrskih Slovakov močno
vsplamtela.

Nemčija. Nemška vlada je dne 20. oktobra od-
govorila Wilsonu na njegovo zahtevo mirovno posla-
nico. Odgovor je zelo nejasen in gotovo Wilson ne
bo zadovoljen z njim. Glavno je, da nemška vlada
zagotavlja, naj n. mški podmorski čolni ne potaplajo
več potašskih ladij. Drugih Wilsonovih zahtev pa se
nemški odgovor izogiba. — Iz Stockholma poročajo,
da zahteva četverosporazum od Nemčije: 1. Izpraz-
nitev nemških mest Metz in Strassburg, 2. odstop
Helgolanda in Kiela, 3. predajo vseh nemških P-čol-
nov in vsega nemškega trgovskega brodogoja. Urad-
no še ta vest ni potrjena, verjetna pa je, ker se ve-
dno bolj slišijo glasovi: Nemčiji Wilson ne bo prej
dovolil miru, dokler se sama ne bo ponižala in kot
premaganca in spokornica prosila svoje sovražnike
za mir.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Župnija Loče je dobil č. g.
Marko Žičkar, župnik pri Sv. Jerneju nad Ločami.

† Župnik Franc Zmazek. Od Sv. Benedikta v
Slov. gor. nam poročajo: Umril je ponoči od 18.
na 19. oktobra nagloma večetast. g. župnik in du-
hovni svetnik Fr. Zmazek. Pokojni je bil posve-
čen v duhovnika l. 1870; bil je star 74 let. Služ-
beval je kot kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru in
v Starem trgu. Bil je župnik pri Sv. Urbanu in
in leta 1893 župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.
Delo, katero je pokojnik izvršil z obžalovanja vre-
dno vestrajnostjo pri farni cerkvi, posebno pa pri pod-
ružnici Sv. Treh Kraljev, je ovekovečil spomin za
vedno v benedički župniji. Srce Jezusovo, katerega
iskren častilec je bil pokojni, mu je gotovo milo-
stljiv sodnik. Počivaj v miru! Pogreb je bil v
torek ob 10. uri.

† Matija Slavič. V Bučevcih v župniji Sv.
Križa na Murskem polju je v soboto, dne 19. okt.
zvečer umrl posestnik Matija Slavič, oče bogoslov-
nega profesorja g. dr. Matija Slaviča. Rajni, ki je
dosegel starost 77 let (rojen 25. decembra 1841),
je bil mož odločno katoliškega mišljenja, kalero je
v Slavičevi hiši udomačeno že od nekdanj. Saj je
ta hiša Jugoslovanom dala dala dva duhovnika-
bogoslovna profesorja: sin rajnega je bogoslovni
profesor v Mariboru, brat rajnega Franc Slavič pa
je bil jezuit, bogoslovni profesor in nazadnje bo-
goslovni ravnatelj med brati Hrvati v Sarajevu
(† 1909). Rajni Matija Slavič je bil razumen in
izvrsten gospodar, ki je v domači hiši svojim pri-
gospodaril blagostanje. Njegovo oko pa ni obviselo
na domači hiši, temveč je tudi bilo odprto jav-
nemu blagru. Rajni je bil ud okrajnega zastopa v
Ljutomeru, večletni načelnik krajnega šolskega své-
ta pri Sv. Križu, ud krajnega šolskega sveta v
Vučji vesi, večleten župan in do smrti odbornik
občine v Bučevcih. Za kmeta visoko izobražen,
se je udeleževal političnega življenja med Sloven-
ci od časa slovenskih taborov, ki se jih je z navdu-
šenjem udeležil. „Slov. Gospodarju“ je bil naroč-
nik od 1. njegove številke in Slov. Kmetijski zvezi
zvest in vodilen pristaš od njega spočetka.
Naj mu bo Bog plačnik za vsa njegova dela! Nje-
govi duši svetila večna luč! G. bogoslovniemu pro-
fesorju in velespoštovani rodbini Slavičevi pa na-
še najiskrenejše sožalje!

Proti izvažanju poljskih pridelkov in drugih
živil, katere rekvirirajo pri slovenskih kmetih in jih
spravljajo v nemške kraje, je odločno ugovarjal z